

Utrecht Centre for Water,
Oceans and Sustainability Law

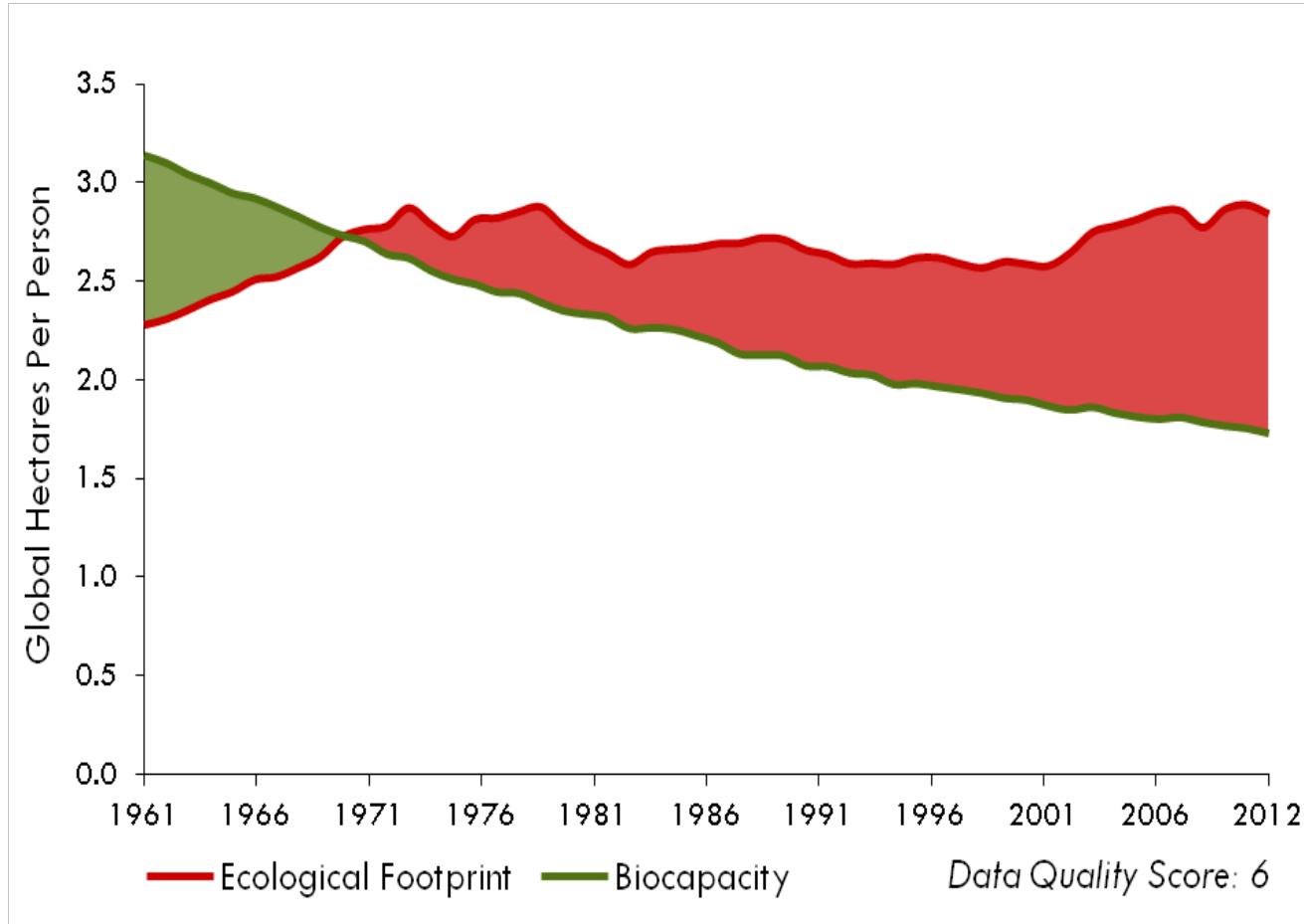
Circulaire Economie: dé weg naar een duurzame omgang met grondstoffen?

Chris Backes

Universiteit Utrecht

Ecologische voetafdruk (rood) vs. Biocapacity (groen)

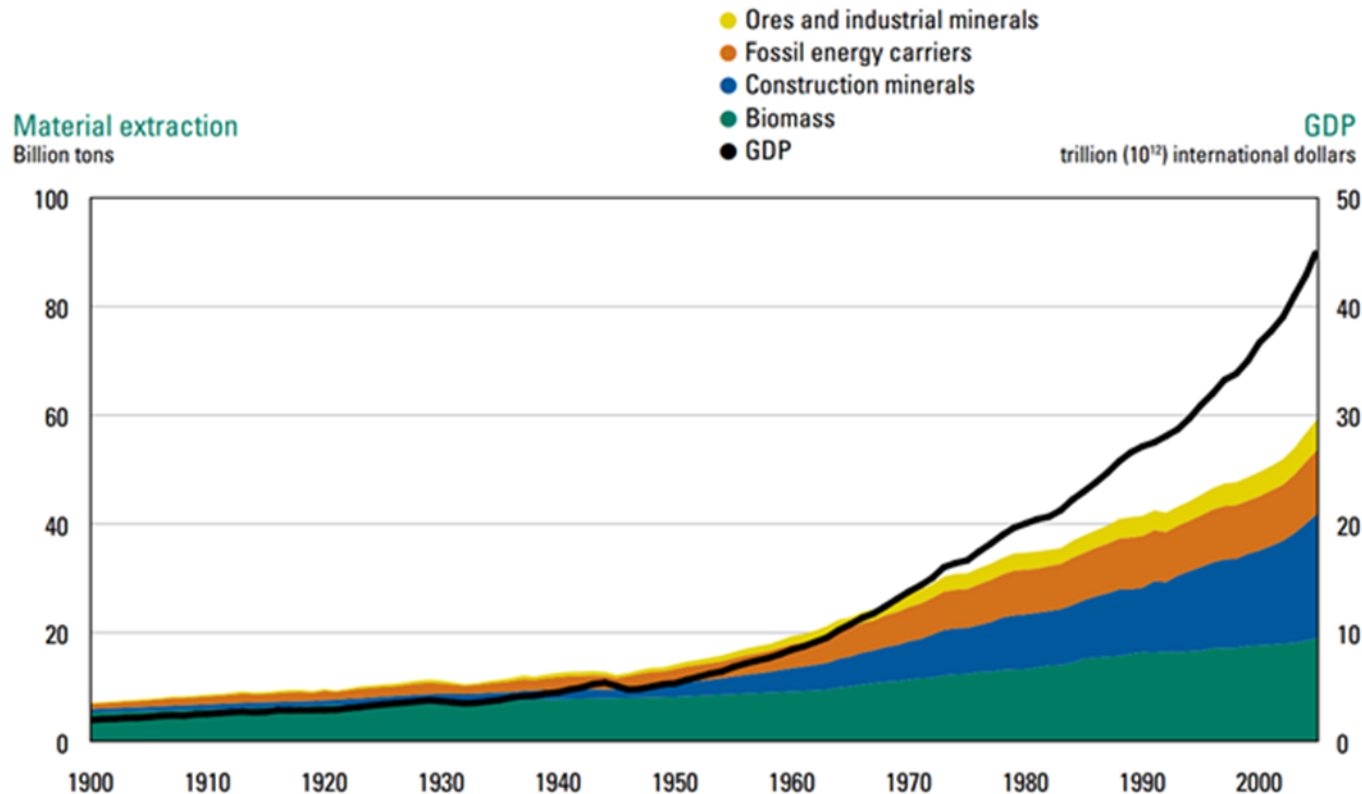
Ecologische voetafdruk, ontwikkeling

Ecol. Voetafdruk in ha/p	US	Netherlands	India	China
1961 (appr.)	8,2	3,5	0,7	1,0
2012	8,2	5,3	1,2	3,4
Verandering	0	+ 51%	+ 71%	+ 240%

Verbruik primaire grondstoffen

Source: Krausmann *et al.*, 2009

Doelstellingen (Midden) Lange Termijn?

??

NL 2050: ?

NL 2030: - 50% (Rijksbreed programma)

EU: ???

D: 2050: - 90%

Conclusie 1

**Discussie en vaststelling doelstellingen
reductie grondstoffenverbruik
noodzakelijk!**

Circulaire Economie (CE)

Economie waarin de waarde van producten, materialen en hulpstoffen zo lang mogelijk wordt behouden en afvalproductie tot een minimum wordt beperkt (EU 2016)

Conclusie 2

CE is één belangrijk hulpmiddel voor een duurzamer grondstoffengebruik, maar niet het enige.

→ Beperk discussie niet tot CE!

Juridisch instrumentarium voldoende? Conclusie 3

3.1: Er zou al heel veel kunnen.

**3.2: EU en nationaal juridisch
instrumentarium voldoet nog niet.**

Voorbeeld 3.1: Ecodesign richtlijn

Voorbeeld 3.1: Ecodesign richtlijn

Directive ... for the setting of **ecodesign
requirements for **energy related products****

**Alle voor CE relevante criteria kunnen worden
betrokken in producteisen (**holistische scope**)**

**Thans alleen energiegerelateerde
producteisen**

Voorbeeld 3.1:

Art. 5.9 Bouwbesluit 2012

Plicht duurzaamheid bouwstoffen te berekenen met “holistische” methode (LCA)

Ambitieuze eisen aan duurzaamheid ontbreken!

Voorbeeld 3.2

Afvalstoffenrecht

- Uitbreiding regeling bijproducten en einde afval regeling (art. 5,6 KRA)
- Mogelijkheid product/stroom als niet afvalstof aan te merken
- Afstemming met stoffen- en productenrecht

Voorbeeld 3.2

Geen strategie voor afstemming en inzet
juridisch instrumentarium

- Omgevingswet?
- Relatie richtlijnen ecodesign,
energieprestatie gebouwen, energie-
efficiency

Conclusie 4

Schotten helpen niet

“silo thinking” moet worden overwonnen –
**holistische benadering en integrale
juridische strategie nodig**

Grondstoffenwet nodig?

Grondstoffenwet nodig?

**Omvattende juridische strategie
belangrijker**

**Ambitieuze bindende doelstellingen
belangrijker**

Nadenken over Grondstoffenwet!

Conclusie 5

Geen

Conclusies

- vaststelling doelstellingen reductie grondstoffenverbruik noodzakelijk.
- Beperk discussie niet tot CE!
- Er zou al heel veel kunnen. EU en nationaal juridisch instrumentarium voldoet nog niet.
- Integrale juridische strategie nodig. Ambitieuze bindende doelen nodig.
- Denk na over Grondstoffenwet.

HAPPY BIRTHDAY

Unit

Met recht naar een circulaire economie

CHRIS BACKES
ANTONIA CORINI
ROELOF JAN DONNER
ANNA GERBRANDY
TOM HOUBEN
ANDREA KESSEN
RON LAAN
BERND VAN DER MEULEN
JOCHEN SPAANS
JOHN TIEMAN
ASTER VELDKAMP

EINDREDACTIE:
CHRIS BACKES
JOHN TIEMAN
NATASJA TEESING

VERENIGING VAN MILIEURECHT

2017-1

Boomjuridisch

